

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.781/2018/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Takács Zoltán ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és III.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Bori László Márk ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.21.028/2018/16. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az I. rendű felperes 60 000 (hatvanezer) Ft, a II. rendű felperes pedig 36 000 (harminchatezer) Ft kereseti illeték megfizetésére köteles.

Kötelezi az I. és a II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül személyenként fizessenek meg az alperesnek 10 000 (tízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy térítsen meg az államnak, az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására 80 000 (nyolcvanezer) Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy térítsen meg az államnak, az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes és az alperes élettársi kapcsolatában 2006-ban **Sz. B.** nevű gyermek született.

A II. rendű felperes az I. rendű felperes házastársa.

Az I. rendű felperes és az alperes a Kazincbarcikai Városi Bíróság 7.P.20.972/2011/3. számú, 2011. október 19-én jogerőre emelkedett végzésével jóváhagyott egyezséget kötöttek, amelyben megállapodtak abban, hogy gyermekük vonatkozásában közös szülői felügyelet kívánnak gyakorolni azzal, hogy a gyermeket jelen per alperesénél „helyezik el”, a gyermek lakóhelye pedig jelen per alperesének a mindenkori lakóhelye.

Az I. rendű felperes és az alperes az élettársi életközösségüket 2012-ben helyreállították, majd az 2014-ben ismét megszűnt.

Közöttük szülői felügyelet rendezése iránt az alperes által 2014. augusztus 14-én indított peres eljárás volt folyamatban a Győri Járásbíróság, majd másodfokon a Győri Törvényszék előtt.

A Győri Járásbíróság 2016. december 9-én hozott, P.22.163/2015/47. számú - a gyermektartásdíj-fizetési kötelezettséggel kapcsolatban a teljesítési határidő vonatkozásában P.22.163/2015/58. szám alatt, a perköltség megfizetésének teljesítési határidejére vonatkozóan P.22.163/2015/78. szám alatt kiegészített - ítéletével az I. rendű felperes és az alperes gyermeke vonatkozásában a szülői felügyeleti jogok gyakorlására jelen per alperesét jogosította fel, szabályozta a gyermek és az I. rendű felperes közötti kapcsolattartást, valamint az I. rendű felperest gyermektartásdíj megfizetésére kötelezte.

Indokolása szerint a bíróság a perben tanúbizonyítást folytatott le, környezettanulmányokat és igazságügyi pszichológus szakértői véleményt szerzett be, felhasznalta az okirati bizonyítékokat, valamint az alperes által 2016. szeptember 22-én becsatolt, az I. rendű felperes és az alperes, valamint az I. rendű felperes és a gyermek közötti telefonbeszélgetésekről készített hangfelvételeket (egy CD-lemezre 2016. szeptember 6-án kiírt 5 hangfájl) és azok leiratát.

Az egyik hangfelvételen a II. rendű felperes hangja is hallható: az I. rendű felperes, a gyermek és a II. rendű felperes egy kapcsolattartás részleteit beszéltek meg.

Az I. rendű felperes a gyermekével folytatott telefonbeszélgetésben a gyermek anyjával, az alperessel kapcsolatban - egyebek mellett - a következő közléseket tette a gyermek felé:

„(...) Nem otthon voltatok **x-be** véletlenül? [B:] Nem. Mér' lettünk volna otthon? [Az I. rendű felperes:] Mer' nagyon furcsa volt nekem már tegnap este is, hogy tudom, hogy **y-ba** nincsen wifi, hogy ezért nem tudsz fellépni, és ilyet mondasz nekem, hogy mert nem tudom bekapcsolni, meg nem tölt fel az izé, laptop, stb., stb. [B:] Apa! A te életre esküszöm, meg az enyémre is, hogy nem voltunk **x-be**. [Az I. rendű felperes:] Én leszarom, hogy voltatok, mer' sose szoktam érte haragudni, szívem, én csak egyért haragszok, hogy ha hazudsz nekem, tudod? [B:] Nem hazudok, apa. [Az I. rendű felperes:] Várjál szívem, jól van, szívem, jó, de nyugodjál meg, ne pörögjél fel! Nehogy már még te legyél megsértődve ezen! [B:] De én vagyok megsértődve, mert megint azt mondd, hogy **x-be** voltunk. Meg... [Az I. rendű felperes közbevága:] Nem ezt mondtam, én megkérdeztem, én megkérdeztem, mert elég érdekes számomra az, hogy neked nem jó a tabletted, meg nem tudod ízélni. [B:] Nem nem jó a tabletem, hanem nem tudom

bekapcsolni, mert... [Az I. rendű felperes közbevágva:] Na figyelj már ide! Azért állj már le egy picit! Nehogy már te kiabáljál velem, azért álljunk már meg egy szóra, mer' még egyelőre te vagy az én fiam, nem a tiéd, jó?! Megkérdezhetem talán, mert sajnos egy olyan közegben élsz, anyád gyerekkorától kezdve mindig is a hazugság világába' élt és sajnos azt veszem észre, hogy téged is erre nevel. Nehogy már nem kérdezhetem meg, hogy nem-e így volt vagy így volt? É még akkor felemeled a hangodat velem szembe. Hát hogy gondolod te ezt? Mikor nem először fordulna már elő ilyen, hogy anyádnak a kedvéért hazudsz nekem egy két gondolatot. [B:] Mikor hazudtam, most komolyan, mondd meg, mit hazudtam most? [Az I. rendű felperes:] Most nem hazudtál, de már hazudtál többször. [B:] Mit? [Az I. rendű felperes:] Jaj, szívem, ne menjünk már ebbe bele, jó? Többször volt már ilyen, hogy félrevezettél, mer' anyád megkért, mer' egy beteg szar alak. Jó? És ezen el kéne gondolkozni. Nem kezdek el ebbe most vitatkozni és variálni veled, ez csak egy megérzésem volt a tegnap estével kapcsolatba', de ha apának jó a, nem fogunk erről többet beszélni, de ha jó a megérzése, kurvára el kéne ezen gondolkodnod. Tudod? Mert nagyon-nagyon jól tudod, hogy egyetlen egyet utálok csak, és azt nem is tudom szó nélkül hagyni sose, bárki legyen az, még a fiam is, ha hazudnak nekem. (...) Te nem ilyen vagy. Ezek a hülye faszi kifogások, amit anyádéktól tanulsz, tudod? És ez kurvára idegesít. (...) Nagyon szarul éreztem magam azért, mert leszartad a fejemet, tegnap ezt éreztem a laptopos dolog miatt, igen miattad, tudod? Miattad a te nevedet én örökre rátetováltattam a kezemre, tudod? De ha átvértél, komolyan mondom, életem legnagyobb hibája volt ez. (...) Én leszárom, anyád mit mond, anyádnak én nem hiszek már egy betűt se, szívem. (...) Mert téged meg lehet vásárolni egy kurva játékkal, téged meg lehet vásárolni akármilyen hülye kis körbeizé, nyavalygással, mindenféle szarsággal. És nem én vagyok az életedben az, aki bármikor is hazudott neked. Világos? És el fogom várni tőled mindig is, tök mindegy, mi lesz a vége, nem fogom megengedni, hogy bármikor is hazudjál, hogy olyan legyél, mint anyád. (...) Szerinted mi bajom van nekem, hát én se viszem magammal a **Vt** [a II. rendű felperest], mert ez a mi volt családunknak az élete, akkor a bohóc, az minek jön oda most, hogy izé, a nagy piros krumpoli orrával? Hm? [B:] De ő a kocsiban lesz. [I. rendű felperes:] Hát jobban is jár. (...) [B:] És kit fognak meghallgatni? [I. rendű felperes:] Téged is, anyát is, meg engem is. (...) Hogy rájöjjön a pszichológus, ki hazudott egész két éven keresztül, anya vagy én? Ennyi. Úgyhogy erről fog szólni. (...) Na, figyelj ide, azért tisztázzuk már azért, izé, az erőviszonyokat, az apád még mindig én vagyok, az, hogy nagyon szeretlek, mert tényleg, izé, haveromnak tekintelek, meg jó barátomnak, meg minden, kinyalom állandóan a seggedet, azért vegyél vissza, mer' az apád még mindig én vagyok. (...) Hát utána már örökre nálam leszel, azért azt tudja már. Had élvezzék még ők ki ezt az utolsó erdélyi kirándulásukat, utána többet úgyse lesz má' ilyen. (...)

[Az I. rendű felperes mondta az alperesnek:] Ha nyártól hozzám kerül a gyerek, nagyon keserves életed lesz, na helló! [Alperes:] És milyen az a keserves élet? (...)

[Az I. rendű felperes mondta a gyermeknek:] (...) anyád volt a fő szarkavaró ebben is, már megint. [B:] Mi? [I. rendű felperes:] Mer' csak. [B:] Nem ő hívta fel. [I. rendű felperes:] Mit beszéltek? Azt nem tudod? [B:] Azt nem. Azt nekem nem mondta el. Annyit hallottam, amikor el kezdett vele beszélni, hogy szia, te vagy a **T**? De honnan ismeri anya? [I. rendű felperes:] Nem tudom. Már többet nem fogja hívni, ne félj! [B:] Mer'? [I. rendű felperes:] Mer' nem fogja. Elmagyaráztam neki, hogy hol van a helye, mibe szóljon bele. Addig viselkedjen normálisan, ameddig mi is úgy vagyunk vele. Ha mi is megváltoztatjuk ezt az egészet, akkor neki is szar lesz. Ne üljön be anyád hintájába. Azt mondta, soha többet nem beszél vele, mondtam, helyes. (...) Mert, hogy a **T** ilyeneket dumál, hogy a **V** [a II. rendű felperes] egy drogos kurva, meg ezt fogja mondani a bíróságon anyád. Ennyi. De jó,

hogy szóltál, mert felkészültünk rá, rendezzük a többit. Jó? (...) Tudod, apa ügyesen megoldja ezeket a dolgokat. Úgyhogy ennyi. Tnek is el lett magyarázva, mert tudod, összetörte az autót, emlékszel rá, azért vegye azt is számításba, hogy leírhattuk volna, feljelentjük, de nem tettük, csak azért, hogy normális maradjon a kapcsolat. De ha ez van, akkor meg fogjuk tenni. Ennyi. Mondtam Tnek is, hogy ha beleszarsz ebbe az ügybe és megpróbálsz asszisztálni, hogy a gyerekem ne hozzám kerüljön, mondom, nagyon-nagyon rossz lesz. Tehát belátta, hogy jobb lesz neki kimaradni a mi dolgunkból. Nagyon-nagyon szemét amúgy anyád. Húúú! Hát mert olyan dolgokat mondott Tnek, hogy elmesélt neki mindent, hogy Egerben is találkoztunk, meg mit tudom, stb. stb. De nem baj! Tudod? [B:] Aha. [Az I. rendű felperes:] Le kell szarni! Eldugult megint a fülem. Faszom! (...)"

A Győri Járásbíróság ítélete indokolásának 12. oldalán rögzítette, hogy az alperes a hangfelvétellel, az I. rendű felperes és a gyermek, valamint az I. rendű felperes és az alperes között lezajlott telefonbeszélgetés rögzítésével az I. rendű felperes „kifogásolható magatartását, a gyermeknek az anya ellen való hangolását, az anya személyének becsmérlését, és így az anya elleni nevelést kívánta alátámasztani, valamint a gyermekre történő nyomásgyakorlást kívánta megmutatni. Előadta, hogy másként nem tudja kellőképpen alátámasztani [jelen per I. rendű felperesének] jellemét, és a felvétel tartalma ellentétben áll azzal a pszichológusi megállapítással, miszerint [jelen per I. rendű felperese] nem tesz negatív megjegyzést a gyermek előtt [jelen per alperesének a] személyére nézve, illetve hogy nem jellemző [jelen per I. rendű felperesére] a túlzott kontrollgyakorlás."

A járásbíróság szerint „a becsatolt hangfelvételeken [jelen per I. rendű felperese] a gyermekkel beszélgetve a gyermek őszinteségét újra és újra megkérdőjelezi, a gyermekre folyamatos érzelmi nyomást gyakorol, a gyermek állításait többször is kétségbe vonja, fenyegeti őt, a gyermek elkeseredett reakciójára nem reagál, [jelen per alperesére] negatív megjegyzéseket tesz, őt szisztematikusan hazug embernek nevezi, és többször is trágár kifejezéseket használ. Kiderül az is, hogy a gyermeket a szülők közötti konfliktusba mélyen beavatja, bevonja. A bíróság úgy ítélte meg, hogy a bizonyítékként történő felhasználás feltétele - a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményéhez képest új adatok alátámasztása - fennáll, ezért azt a bizonyítékok körébe vonta."

Rögzítette, hogy „az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény szerint mindkét szülő szorosan és mélyen kötődik Bencéhez, szereti őt, de [jelen per alperese] alkalmasabb a gyermek nevelésére, nevelési képessége jobb. (...) A szakvélemény szóbeli kiegészítésében a hangfelvételek szövegének ismeretében a szakértő megállapította, hogy [jelen per I. rendű felperese] vonatkozásában megvalósul a gyermek befolyásolása [jelen per alperese] ellenében, és a [jelen per alperese] ellen való nevelés, hiszen [jelen per I. rendű felperese] a beszélgetésekben többször is negatív színben tünteti fel a gyermek előtt az anyát - amely kijelentéseit [jelen per I. rendű felperese] egyébként a tárgyaláson is fenntartotta. Megfogalmazta a szakértő a felvételek alapján, hogy [jelen per I. rendű felperese] folyamatosan beavatja a gyermeket a szülők belvitájába, ami negatívan hat a gyermekre, ráhelyezve ezzel a felelősséget. (...) Az igazságügyi pszichológus szakvélemény már a módosítás, kiegészítés előtt is tett utalást [jelen per I. rendű felperesének] kedvezőtlenebb személyiségjegyeire, majd a módosított szakvélemény szerint az anya átlagos szinten, az apa átlag alatti szinten alkalmas a gyermek nevelésére, amit alapvetően az apa részéről megnyilvánuló, a gyermeknek az anya elleni

befolyásolásával, az ellennevelésre utaló megnyilvánulással indokolt, illetve azzal, hogy az apa a gyermeket bevonja a felek közötti konfliktusba és személyisége helyenként agresszív. A gyermek kötődése az apához erősebb, mint az anyához, és ez nem az utóbbi 1-2 évben alakult ki, hanem hosszabb távon alakul ki. Ugyanakkor a nevelési alkalmasságot befolyásoló, azokat gyengítő személyiségjegyek - ezek időnként a tárgyaláson is megmutatkoztak viselkedésében - [jelen per I. rendű felperesénél] érhetőek tetten, és ezen a téren fokozott súllyal szükséges figyelembe venni [a jelen per I. rendű felperesénél] jelentkező, [a jelen per alperese] ellen megnyilvánuló magatartást, ami az anya-gyermek kapcsolatot rombolja, a szeretetteljes kapcsolat fennmaradását veszélyezteti, és ezáltal a gyermek hosszú távú fejlődését veszélyezteti. Mindamellet az anya vonatkozásában nem merült fel olyan adat, ami az apa elleni befolyásolásra utalna. Azért is van ennek a kérdésnek nagy súlya, mert a gyermek érdekét az szolgálja, hogy mindkét szülőjével jó kapcsolata maradjon, a különélő szülővel is rendszeres, kiegyensúlyozott kapcsolatban maradjon, és ne ériék őt elidegenítő hatások."

Jelen per alperesének fellebbezése alapján eljár Győri Törvényszék 2.Pf.20.072/2017/38. számú ítéletével az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét a páros évi téli szünyidőben esedékes időszakos kapcsolattartás kezdő időpontja vonatkozásában részben megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A törvényszék, figyelemmel arra, hogy az igazságügyi szakértő a hangfelvételt nem hallgatta meg, véleményét azonban annak írásos változatára figyelemmel [jelen per I. rendű felperesére] kedvezőtlenül változtatta meg, indokoltak láta a szakértő nyilatkozatának beszerzését és a szakvélemény kiegészítését. A szakértő azt jelezte a törvényszék felé, hogy szükségesnek tartja a gyermek ismételt meghallgatását, amelyre figyelemmel a törvényszék elrendelte a pszichológus szakértői vélemény kiegészítését. A szakértő kiegészített szakvéleményében az alapszakvélemény megállapításaira jutott, amely szerint mindkét szülő egyformán biztosítja a gyermek értelmi, érzelmi és fizikai fejlődését, a gyermek egyértelműen az apához kötődik erősebben. A kiegészítő szakvélemény a befolyásolás tekintetében is az alapszakvélemény megállapításait erősítette azzal, hogy jelenleg egyik szülő sem befolyásolja a másik ellenében a gyermeket, a gyermek elmondása szerint azonban mind az anya, mind az apa befolyásolta őt. A kiegészítő szakvélemény kiemelte az anya kitartását, valamint azt, hogy a nevelési alkalmasság tekintetében nem lehet a felek között különbséget tenni, az alapszakvéleményét pedig akként módosította, hogy a felek mindketten az átlagosnál gyengébben alkalmasabbak a gyermekük nevelésére.

A törvényszék a pszichológus szakértőt megidézte a másodfokú tárgyalásra, aki előadta, hogy elolvasta a hangfelvétel leiratát, azt meg is hallgatta, de megdöbbenett [jelen per I. rendű felperesének] a stílusa, amely alátámasztja a megállapításait [az I. rendű felperes] személyiségjegyeiről, amelyet az alapszakvéleményében is leírt. Azt erősítette meg, hogy [jelen per I. rendű felperese] az átlagosnál gyengébben alkalmas a gyermek nevelésére, illetve azt, hogy mindkét fél nevelési alkalmassága gyengébb. A szakértő több esetben ellennevelést feltételezett az anya részéről is. Emellett azt is előadta, hogy a gyermek nagyobb biztonságban, jobban érzi magát az apánál, de erősen kötődik az anyához is.

A törvényszék a szakértő többféle nyilatkozata, véleményének többszöri módosítása alapján úgy ítélte meg, hogy a szakértői vélemény aggályos, ezért új szakértői vélemény beszerzését rendelte el.

A második igazságügyi pszichológus szakértői vélemény szerint nem mutatható ki sem direkt, sem indirekt befolyásolás a másik szülő ellenében. A gyermek érzékeli, hogy a szülők nincsenek beszélő viszonyban egymással, kénytelen elfogadni, hogy ő a közvetítő a két szülő között. Ez a közvetítő szerep pszichés terhet ró a gyermekre. Úgy tűnik elfogadta a jelenlegi helyzetét, azt, hogy az apától külön él. Az, hogy két irányba igyekszik megfelelni, pszichés terhet ró rá. Mivel a gyermek elfogadta a jelenlegi szituációt, amelyben él, nagy valószínűséggel átmeneti zavart okozna a személyiségfejlődésében, amennyiben [jelen per I. rendű felpereséhez] kerülne. Jelenlegi kívánsága az, hogy az anyánál maradhasson. Mindkét peres fél gyenge átlagos szinten alkalmas a gyermek nevelésére, [jelen per alperese] kompromisszumkészebb. Aktuálisan [jelen per I. rendű felperese] az, aki inkább tele van sérelemmel, negatív véleményét hangsúlyozza. Felelősségvállalási készenléte gyengébb színvonalú, igyekszik magát pozitív színben feltüntetni, tele van indulattal és negatív érzelmekkel [jelen per alperese] irányába, ami óhatatlanul átszínezi a gyermekkel való viszonyát is, és alkalmas lehet arra, hogy az anya-gyermek kapcsolatot rombolja, gyengítse.

A törvényszék a feltárt peradatok közül nem tulajdonított kiemelkedő szerepet az egyik szülő helytelen magatartásának, így a hangfelvételnek (leírt változat), vagy az anyai negatív magatartásoknak („szétfejelés”, dohánytárcába kés szúrása) arra figyelemmel, hogy mindezeknek a gyermekre a szakértői vélemény tükrében tetten érhető hatása nem volt, illetve ezek a magatartások is azt mutatják, hogy a gyermek esetleges befolyásolása terén nincs különbség a peres felek között.

A törvényszék úgy ítélte meg, hogy a gyermek „választása” fontos tényező, arra is figyelemmel, hogy egyéb körülmény kapcsán a felek között nem mutatható ki lényegi különbség. Jelen döntés az anya számára fokozott felelősséget jelent, hiszen egy kisfiúról van szó, aki szereti az édesapját, ragaszkodik hozzá, e kötődés fenntartása, erősítése tehát [jelen per alperesének] feladata, kötelezettsége, hogy a gyermek az apától ne szakadjon el, vele a kapcsolatot kellő módon ápolja.

A felperesek - módosított - keresetükben annak a megállapítását kérték, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy a szülői felügyelet rendezése iránti perben felhasználta az I. rendű felperes és a gyermeke, valamint az I. rendű felperes és az alperes közötti telefonbeszélgetésről általa készített hangfelvételeket és azok leiratát (amelyek között van egy olyan hangfelvétel, amelyen a II. rendű felperes hangja is hallható), megsértette a felperesek hangfelvételhez való személyiségi jogát. Kérték továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, valamint az I. rendű felperes javára 1 000 000 Ft, a II. rendű felperes javára pedig 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére.

Kereseti kérelmüket azzal indokolták, hogy az alperes az I. rendű felperessel közös, **B** utónevű gyermekük telefonjára olyan alkalmazást telepített, amely rögzíti a beérkező hívásokat. A szülői felügyelet rendezése iránti perben becsatolt hangfelvétel lejátszása óta a gyermek teljesen elhidegült az I. rendű felperestől, lényegében „megtagadja” őt. A hangfelvétel felhasználása miatt elvesztette a gyermekét, felette az alperes gyakorolja a szülői felügyeleti jogokat.

A II. rendű felperes azt sérelmezte, hogy a szülői felügyelet rendezése iránti per befejeződése óta nincs kapcsolata a gyermekkel, nem is tudnak beszélni egymással. Neki is van egy 6,5 éves kislánya, akit Bencének hívnak, ő is több alkalommal megjegyezte, hogy

most már soha nem fognak tudni többet együtt játszani az I. rendű felperes és az alperes gyermekével, mert a gyermek már nem megy hozzájuk.

Az alperes a kereset elutasítását, és a felperesek ügyvédi munkadíjban történő marasztalását kérte azzal, hogy az őt képviselő ügyvéd nem köteles Áfa-fizetésre.

Érdemi ellenkérelmében előadta, hogy a hangfelvétel készítésével és felhasználásával nem sértette meg a felperesek személyiségi jogát.

A hanganyagot az I. rendű felperes ellene irányuló, és a gyermek érdekeit is súlyosan sértő magatartásának a bizonyítása végett volt kénytelen rögzíteni és a szülői felügyelet rendezése iránti perben felhasználni. A hangfelvételen jól hallható, ahogy az apa a gyermeket igyekszik az anya ellen nevelni, őt érzelmileg zsarolja, erőszakosan faggatózik, a gyermek füle hallatára az anya személyét illetően negatív megjegyzéseket tesz, a gyermek előtt őt hazug embernek állítja be, amely magatartásával a gyermek egészséges lelki, érzelmi fejlődését súlyosan veszélyezteti, azt hátrányosan befolyásolhatja.

Mivel a telefonbeszélgetések a gyermek lelki állapotában rendkívül negatív változást idéztek elő (a gyermek anyja ellen irányulóan viselkedett, zaklatottá, befelé fordulóvá vált) és féltő volt, hogy a gyermek lelki fejlődésére ezek hátrányos kihatással lesznek, ezért felelős szülőként szükségesnek látta tisztázni, hogy mik hangzanak el a telefonálások során, amik ilyen károsan hatnak **B** hangulatára.

Megjegyezte, hogy Bencének külön telefonja van, és arra nincs telepítve hangrögzítő.

A II. rendű felperes keresetével kapcsolatban előadta, hogy nem a II. rendű felperes hangját, hanem az I. rendű felperes jogellenes magatartását kívánta rögzíteni, azonban a felvétel hitelessége érdekében a bíróságra a vágatlan anyagot nyújtotta be (nem rendelkezik olyan technikai eszközzel, amelynek segítségével „ki tudta volna ollózni” a II. rendű felperes hangját a felvételből).

Megjegyezte, hogy a II. rendű felperes hangja azért hallatszódhat a felvételen, mert az I. rendű felperes megengedte, hogy a gyermekével való telefonos kapcsolattartáson a II. rendű felperes jelen legyen, vagyis a gyermek beleegyezése nélkül végighallgatta a gyermek és az apja közötti beszélgetést, ráadásul azt a beszélgetést, ahol az apa a gyermek lelki fejlődésére negatívan ható kifejezéseket használt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek „fejenként” 55 000 Ft perköltséget, valamint térítsenek meg az államnak, az adóhatóság külön felhívására „fejenként” 36 000 Ft eljárási illetéket.

Indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. §-ának g) pontját, 2:48. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, a BDT2014.3076. szám alatt közzétett eseti döntést felhívva rögzítette, hogy a hangfelvétel készítése vagy felhasználása nem minősül visszaélésnek, ha arra közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből vagy jogos magánérdekből kerül sor, feltéve, hogy a hangfelvétel-készítéssel vagy felhasználással bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet. A perben a bíróságnak azt kellett

megítélnie, hogy egy szülői felügyeleti jog rendezése iránti jogvitában, amikor a bíróságnak azt kell eldöntenie, hogy melyik szülőnél „kerüljön elhelyezésre” a gyermek, az alperes által a felperesek, illetve az alperes és az I. rendű felperes közös gyermekének beszélgetéséről készült olyan hangfelvétel bírósági eljárás során történő nyilvánosságra hozatala, felhasználása jogszerűtlennek minősül-e, amellyel az alperes azt akarta bizonyítani, hogy az I. rendű felperes a közös kiskorú gyermekükkel hogyan viselkedik, hogyan igyekszik befolyásolni az alperessel szemben, illetve az alperesre nézve milyen becsmérlő kifejezéseket használ.

A törvényszék álláspontja szerint a perbeli tényállás mellett az alperes eljárása nem volt jogellenes. Az alperes a hangfelvétellel az I. rendű felperes által tanúsított jogellenes magatartást kívánta a bíróság tudomására hozni oly' módon, hogy arra nem látott más lehetőséget, mint azt, hogy hangfelvételt készít, és azt lejátssza. A hangfelvétel alapján „kétségtelen tényként” rögzíthető, hogy az I. rendű felperes nem járt el jogszerűen, hiszen - ahogy azt a Győri Járásbíróság is megállapította - a gyermekre és az alperesre nézve is sértő, bántó kifejezéseket tett. A szülői felügyeleti jog rendezése iránti perben az egyik fő bizonyíték, hogy egyik vagy másik szülő befolyásolja-e a gyermeket a másik ellen, avagy sem. Az alperes e tényt próbálta igazolni. A töretlen bírói gyakorlat ebben az esetben lehetővé teszi a hangfelvétel készítését és felhasználását (lejátszását), ha az egyébként nem okoz aránytalan sérelmet a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest. Azon túl, hogy a felek közötti magánbeszélgetés - az I. rendű felperesre nézve negatív - tartalma a bíróság előtt ismertté vált, az más sérelemmel nem járt a felperesekre nézve.

A felperesek arra is hivatkoztak, hogy az alperes nemcsak a bíróság, hanem más személyek előtt is lejátszotta a hangfelvételt, e tényt azonban a felperesek nem bizonyították, még bizonyítási indítványuk sem volt.

Az, hogy bírósági eljárásban a szakértő tudomására jut a hangfelvétel, illetve annak lenyomata, ugyancsak jogszerű tevékenységnek minősül, hiszen a szakértőnek meg kellett vizsgálnia, hogy az I. rendű felperes alkalmas-e a gyermek nevelésére, és a befolyásolása megtörténik-e az alperes ellen, avagy sem.

A családjogi per bírósága a hangfelvétellel összefüggésben értékelte a szakértői véleményt, és a hangfelvételt a másodfokú bíróság sem rekesztette ki a bizonyítékok közül, csupán azt hangsúlyozta, hogy annak nem tulajdonított olyan jelentőséget, amely önmagában megalapozná azt, hogy a bíróság melyik szülőnél helyezi el a gyermeket. Az idő múlására, illetve az újabb szakvéleményre tekintettel annak tulajdonított inkább döntő jelentőséget, hogy a gyermek kinél szeretne maradni, és az ő döntése az volt, hogy az alperesnél, és nem az I. rendű felperesnél kívánja folytatni az életét. Erre tekintettel a családjogi per bíróság nem mondta ki, hogy teljesen szükségtelen és indokolatlan volt a hangfelvétel készítése és lejátszása.

A törvényszék megjegyezte, hogy amennyiben a jogsértés objektív ténye megállapítható is lett volna, a felperesek abban az esetben sem igazoltak olyan jellegű hátrányt, immateriális sérelmet, amely sérelemdíjjal lenne kompenzálандó, hiszen az, hogy az alperes a felvételt elkészítette és lejátszotta a bíróság előtt, semmilyen közvetlen oksági kapcsolatban nincs azzal, hogy a felperesek kapcsolata megnehezült a gyermekkel.

A perköltségviseléssel kapcsolatos döntését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952-es Pp.) 78. §-ának (1) bekezdésére, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-ának (1) bekezdésének a) pontjára alapította, és a csatolt megbízási szerződésben megjelölt 110 000 Ft Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére kötelezte a pervesztes felpereseket. Emellett megállapította, hogy az ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

A kereseti illeték összegét a meg nem határozható pertárgyérték alapján, a személyi keresethalmazatra is tekintettel 2 X 36 000 Ft-ban határozta meg, és annak megfizetésére szintén a pervesztes felpereseket kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek terjesztett elő fellebbezést, amelyben a törvényszék ítéletének a megváltoztatását, a keresetüknek való helyt adást, valamint az alperes általános forgalmi adó nélküli ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben történő marasztalását kérték.

A PJD2016.4. számú eseti döntést felhívva kifejtették, hogy a felperesek nem járultak hozzá sem a perbeli hangfelvétel készítéséhez, sem annak felhasználásához.

A törvényszék ítélete indokolásában nem jelölte meg, hogy milyen közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyításához volt szükséges a hangfelvétel készítése, illetve felhasználása. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes a hangfelvételt bizonyítékként kívánja felhasználni egy peres eljárásban, még nem jelenti azt, hogy ezzel bármilyen jogsértést kíván igazolni. A perrel érintett esetben semmilyen jogsértés nem történt, amelyet igazolni kellett volna. Nem nyert tisztázást az sem, hogy mi az a jogos magánérdek, amely miatt sor került a felvétel készítésére. Az, hogy az alperes a hangfelvételt a pernyertessége érdekében kívánta csatolni, nem igazol jogos magánérdeket. Mivel nincs jogsértés a felperesi oldalról, ezért a hangfelvétel készítése, illetve felhasználása nyilvánvalóan aránytalan, hiszen jelen esetben a hozzájárulás nélküli hangfelvétel-készítéssel és felhasználással szemben nem „ütköztethető” semmilyen jogsértés a felperes oldaláról.

A hangfelvételen elhangzottak egyáltalán nem tartalmaznak semmilyen jogsértést, továbbá semmilyen bizonyító erejük nincs, amelyet az is alátámaszt, hogy azt a bíróság a bizonyítékok körében nem értékelte, illetve a per tárgya, amelyben lejártszásra került, szülői felügyeleti jog rendezése volt, amely önmagában sem jogsértés megállapítására irányul.

A Győri Törvényszék ítélete indokolásában egyrészt azt fogalmazta meg, hogy a hangfelvétel hozzájárulás nélküli elkészítésének és lejátszásának bizonyítékként semmilyen relevanciája nem volt, másrészt megállapította, hogy olyan jogsértés sem történt, amelyet bizonyítani lehetett volna. A hangfelvételen elhangzottakat mindössze a gyermek esetleges szülői befolyásolásaként határozza meg, amely mindkét fél részéről jelen lehetett, és amely a jogsértés küszöbét nem lépi át.

Sérelmezte, hogy a törvényszék ítélete a II. rendű felperes keresetére vonatkozóan nem tartalmaz indokolást, abból nem derül ki, hogy az ő keresetét miért utasította el.

Álláspontjuk szerint a nekik járó sérelemdíj összegszerűsége körében mindenképpen értékelni kellett volna, hogy az alperes a hangfelvétel készítésével és felhasználásával a szülői felügyelet rendezése iránti perben nem tudott hatást kiváltani, de elérte, hogy az I. rendű felperes mint különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolat szinte a nullára redukálódjon.

A II. rendű felperes esetében azt kellett volna értékelni, hogy az alperes a közte és az I. rendű felperes közötti jogvitát kiterjesztette a II. rendű felperesre, holott neki ahhoz semmi köze, pontosabban nem kellett volna, hogy legyen.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperesek általános forgalmi adó nélküli ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Kifejtette, hogy az alperesi felvétel-készítés és lejátszás az I. rendű felperes jogellenes magatartásának a bizonyítását szolgálta, célja az igazság bizonyítása volt. Az igazság kiderülése nemcsak nyomós alperesi magánérdek, hanem közérdek is. Az igazság kiderítése ez esetben azt szolgálta, hogy az alperes I. rendű felperes jogellenes, a gyermek fejlődését, az egészséges anya-gyermek kapcsolat kialakítását, fenntartását hátrányosan befolyásoló magatartását kiderítse, bizonyítsa.

A hanganyagot csak azután nyújtotta be, hogy az első szakértői véleményben a szakértő az I. rendű felperes tekintetében tévesen adott szakvéleményt az I. rendű felperes jellemét, gyermekre gyakorolt magatartását illetően.

A hangfelvételen tisztán kivehetőek az I. rendű felperesi apa mondatai, amint a gyermekre nyomást gyakorol, és az alperesi anyára negatív kijelentéseket tesz.

A Győri Törvényszék felperesi fellebbezésben felhívott indokolása nem azt állítja, hogy egyáltalán nem volt jelentősége a döntésnél a hanganyagnak, hanem azt rögzíti, hogy annak „nem tulajdonított kiemelkedő jelentőséget”. Az „egyáltalán nem tulajdonít neki jelentőséget” abszolút nem azonos „a nem tulajdonított kiemelkedő jelentőséget” fordulattal, ugyanis utóbbi esetben arról van szó, hogy mindenképpen jelentőséget tulajdonított a felvételnek, azt a bizonyítékok között értékelte és figyelembe vette, de végül is nem ezt értékelte döntő bizonyítéknak.

Az alperes megjegyezte, hogy a törvényszék azért nem tulajdonított kiemelkedő jelentőséget a hangfelvételnek, mert a másodfokú eljárásban beszerzett másik szakvélemény - a Győri Járásbíróság ítéletének megszületését követően előállott újabb körülmények alapján - azt állapította meg, hogy a gyermek helyzete időközben a szüleivel helyreállni látszik, és a gyermek érdekében az áll, ha a bíróság az anyát jogosítja fel a kizárólagos szülői felügyeletre.

A II. rendű felperesnek nincs kapcsolattartási joga a gyermekkel, így az ő kereseti hivatkozása értelmezhetetlen.

Teljesen alaptalan az I. rendű felperes azon állítása is, hogy a hangfelvétel miatt megromlott volna a közte és a gyermek közötti kapcsolat. Már a tárgyalások idején is többször előfordult, hogy hetekig, hónapokig nem kereste a gyermeket, vele semmilyen formában nem vette fel a kapcsolatot. Jelenleg sem hajlandó megfelelő kapcsolattartást gyakorolni a gyermekkel.

Megjegyezte, hogy a családjogi perben az I. rendű felperes is csatolt olyan képfelvételeket, amelyeknek a felhasználásához a képen lévő személyek nem járultak hozzá, továbbá az alperes magánlevelét felrakta a Facebook-ra és elküldte az alperes élettársa volt feleségének és kiskorú gyermekeinek. Ezeknek a jogsértéseknek semmilyen jogos indoka nem volt, nem voltak a per eldöntéséhez szükséges bizonyítékok.

Az I. rendű felperes a jelen perben előterjesztett keresetlevelében is tett az alperesre sértő kifejezéseket, továbbá az alperes hozzájárulása nélkül csatolta be a gyermekkel a Messengeren folytatott beszélgetéseket.

Felhívta a BH2016.241. számú eseti döntést, amely szerint a sérelemdíj még a személyiségi jogi jogsértés megállapíttatása esetén sem automatikus jogkövetkezménye a jogsértésnek.

Az ítélet tábla a fellebbezést az 1952-es Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta.

A törvényszék a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, megfelelő irányú és terjedelmű bizonyítást folytatott le, az ítélet tábla a keresetet elutasító döntésével egyetértett, azonban az általa megállapított tényállást a fentebb írtaknak megfelelően, indokolását pedig a következőkben részletezettek szerint szükségesnek tartotta pontosítani, módosítani, illetőleg kiegészíteni.

A felek között nem volt vitatott, hogy az alperes az általa szülői felügyelet rendezése iránt az I. rendű felperes ellen 2014. augusztus 14-én indított peres eljárás tartama alatt a közte és az I. rendű felperes, valamint az I. rendű felperes és az alperessel közös gyermekük, továbbá egy alkalommal a felperesek és gyermek közötti telefonbeszélgetést rögzítette, és a hanganyagot, illetőleg az arról készült leíratot 2016. szeptember 22-én becsatolta a családjogi per bíróságának.

A Ptk. 2:43. §-ának g) pontjának II. fordulata szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti a hangfelvételhez való jog megsértése.

A Pkt. 2:48. §-a (1) bekezdésének II. fordulata értelmében hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A kommentárirodalom álláspontja szerint „személyiségi jogokkal sem szabad visszaélni, e jogokra is vonatkozik a joggal való visszaélés tilalma (BH1992.387. <<https://uj.jogtar.hu/>>). A Pécsi Ítélet tábla ítélete kimondta: Nem hivatkozhat sikerrel alanyi jogsértésre: hangfelvételével való visszaélésre a fél, ha e jogérvényesítéssel valótlán, hamis tényállítást akarja leplezni, és az igazságot tartalmazó nyilatkozatának felhasználását kívánja személyiségi jogvédelem tárgyává tenni; ez a magatartás a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe és a joggal való visszaélés tilalmába ütközik (BDT2009.2126. <<https://uj.jogtar.hu/>>).” [Székely László: Általános szabályok és egyes személyiségi jogok In: Vékás Lajos - Gárdos Péter (szerk.): Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz. 1. kötet. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2014. 126. o.; vö. Zoltán Ödön: A személyhez és a szellemi alkotásokhoz fűződő jogok. In: Gellért György (szerk.): A Polgári Törvénykönyv Magyarázata. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2004. 268. o.]

A bírói gyakorlat következetesnek mondható álláspontja szerint kép- és vagy hangfelvétel készítése vagy felhasználása akkor nem minősül visszaélésnek, ha arra közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből vagy jogos magánérdekből kerül sor, feltéve, hogy a felvétel készítése vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet (lásd ezzel kapcsolatban a BDT2011.2442., BDT2014.3076., BDT2018.3877. szám, valamint a BH1985.57., EBH2000.296., BH2000.485., BH2017.366. szám alatt közzétett eseti döntéseket, továbbá a Kúria Pfv.IV.20.627/2014/6. számú határozatát).

Nem tekinthető magántitok-sértésnek a közös kiskorú gyermekek külföldre utaztatásával, a házassági életközösség megszüntetésével, a végleges külföldre telepedés szándékával kapcsolatos levelezés feltárása egy házassági bontó- és gyermekelhelyezési perben vagy közös elhatározással indult párterápia során [lásd a Kúria Pfv.IV.20.726/2014/4. számú határozatát, valamint az Alkotmánybíróság 3312/2017. (XI. 30.) AB határozatát], továbbá

egy gyermekelhelyezési perben önmagában nem tekinthető személyiségi jogi jogsértésnek az egyik szülőről készült, szexuális tartalmú felvételek másik szülő általi, bírósághoz történő becsatolása sem, ugyanis a családjogi perekben a felek a legintimebb szférájuk egyes elemeit tárják a bíróság elé, amelynek a tárgya a gyermeknevelésre való alkalmasság vizsgálata. Ilyen esetben a csatolás módja valószínűleg meg személyiségi jogi jogsértést, azaz az, ha az egyik szülő például úgy csatolja be a szülőtársa nemi szervéről készült, illetőleg őt szexuális aktus közben ábrázoló fényképfelvételt, hogy azokat nem rakja bele például egy lezárható borítékba. (Lásd a Kúria Pfv.IV.21.243/2017/5. számú eseti döntését).

Az alperes azzal indokolta a hangfelvétel-készítést és annak felhasználását, e körben a hanganyagnak és leiratának a családjogi per bíróságához való becsatolását, hogy az I. rendű felperessel közös gyermekük az I. rendű felperessel folytatott telefonbeszélgetések után az alperes ellen irányulóan viselkedett, zaklatottá, befelé fordulóvá vált, és az alperes félt attól, hogy a gyermek lelki fejlődésére ezek hátrányos kihatással lesznek, ezért szükségesnek látta tisztázni, hogy mik hangzanak el a telefonbeszélgetések során, amelyek ennyire befolyásolják a gyermek hangulatát.

Az ítéletábra álláspontja szerint az alperes általi hivatkozás megfelleltethető a közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés fentebb hivatkozott fordulátának.

Az ítéletábra okszerűnek tartotta azt az alperesi állítást, miszerint az alperes azért csatolta be a perbeli hangfelvételt és a leiratát, mert a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye szerint „mindkét szülő tett a gyermek előtt a másik szülőre megjegyzést, próbálta befolyásolni őt a másik szülő ellen, azonban ez a különválás idején történt, a gyermek ezeket a szituációkat pontosan nem tudta felidézni. A gyermek nyilatkozata szerint a szakértői vizsgálat időszakában a gyermek előtt egyik szülő sem tett megjegyzéseket a másik szülőre”. (A Győri Járásbíróság által beszerzett, P.22.163.2015/29. számú igazságügyi pszichológus szakértői vélemény 20. o.)

Az alperes a szakértői vélemény kézhezvételét követően csatolta be a hangfelvételt és az arról készült leiratot, s azzal a szakértői vélemény fentebb idézett megállapítását kívánta cáfolni és azt kívánta igazolni, hogy a I. rendű felperes „a gyermeket lelkileg befolyásolja, érzelmileg zsarolja őt, a gyermek állításait több ízben kétségbe vonja, erőszakosan faggatózik, [az alperesre] negatív megjegyzéseket tesz, [az alperest] hazug embernek állítja be, illetve fenyegetőzik, és gyakori trágár szóhasználatával a gyermek érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyezteti”. (Az alperes által a Győri Járásbírósághoz P.22.163.2015/34. szám alatt benyújtott beadvány 2. o.)

A felperesek által állított személyiségi jogi jogsértés vizsgálata során semmiképpen sem lehetett elvonatkoztatni attól a tényről, hogy az alperes a kereset tárgyává tett hangfelvételeket az alperes a közte és az I. rendű felperes közötti - helyesen nem a Ptk. 4:169. §-a szerinti gyermekelhelyezési (ti. nem a gyermek harmadik személynél történő elhelyezéséről kellett dönten), hanem - a Ptk. 4:167. §-a szerinti szülői felügyelet rendezése iránti perben, az igazságügyi pszichológus szakértői véleményben írt egyes megállapításokat cáfolandó, csatolta be.

A Ptk. 4:167. §-ának (1) bekezdése értelmében a különélő szülők megállapodásának hiányában - kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból - a bíróság dönt arról, hogy a szülői felügyeletet melyik szülő gyakorolja.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a bíróság a döntés során azt mérlegeli, hogy a gyermek testi, szellemi és erkölcsi fejlődése miként biztosítható a legkedvezőbben.

A szülői felügyelet rendezése iránti perben figyelembe veendő és bizonyítandó, a döntést befolyásoló szempontokról a Legfelsőbb Bíróság 17. számú Irányelve ad iránymutatást. A Kúria 1/2014. számú PJE határozata a Ptk. eltérő rendelkezése miatt ugyan nem tartja irányadónak a 17. számú irányelvet, azonban a Ptk. kommentárja szerint „(...) a benne foglaltak túlnyomó része (...) megfelelően [alkalmazandó] lehet akkor is, amikor a bíróság (...) a szülői felügyeleti jogok gyakorlásáról határoz.” [Makai Katalin: A szülői felügyelet. In: Kőrös András (szerk.): Polgári Jog. Családjog. Az új Ptk. magyarázata III/VI. I. m. 262. o.]

Az Irányelv III. pontja szerint ezekben a perekben a bíróságnak gondosan vizsgálnia kell, hogy a szülőket az egyéniségük, életmódjuk, erkölcsi tulajdonságaik alkalmassá teszik-e a gyermek nevelésére. Figyelembe kell vennie a gyermekhez való ragaszkodás őszinteségét, a gyermeknek a szülő iránt táplált érzelmeit, a gyermeknek az egyik vagy másik szülőhöz való kötődését, a szülő nevelési képességét, az iskoláztatási lehetőségeket. Vizsgálni kell továbbá a felek anyagi és lakáshelyzetének alakulását, azt, hogy a gyermek tartása, gondozása, egészségügyi ellátottsága melyik szülő környezetében van jobban biztosítva.

A bíróságnak ezekben a perekben bizonyítás tárgyává kell tennie a szülők személyiségjegyeit, kötődéseit, érzelmi, indulati életét, érzelmi kapcsolatrendszerét, nevelési képességét, a nevelési eszköztárakban meglévő pozitív, illetve negatív nevelési eszközöket, továbbá a környezetükben esetlegesen kimutatható, a gyermekük kiegyensúlyozott testi, érzelmi és értelmi fejlődését veszélyeztető rizikófaktorokat.

Szülői felügyelet rendezése iránti perekben ezeknek a fentebb idézett releváns tényeknek - e körben a gyermek másik szülő elleni befolyásolásának, előtte az egyik szülő által a másik szülőre vonatkozó negatív megjegyzések elhangzásának - a bizonyítása a szülő oldalán jogos magánérdeknek, azon belül az igényérvényesítés szempontjából különös jelentőséggel bíró bizonyítási érdeknek minősül.

Az ítéletábra szerint az igényérvényesítés szempontjából különös jelentőséggel bíró bizonyítási érdeknek a fennállása elegendő, s az már közömbös, hogy a becsatolt bizonyíték milyen bizonyítási erővel rendelkezik.

Mindezek mellett ezekben a perekben közérdek is, hogy a bíróság a gyermek legjobb/legfőbb érdekét szolgáló döntést hozza meg [az ítéletábra álláspontja szerint ez levezethető a Ptk. 4:2. §-ának (1) bekezdésében írtakból, miszerint a családi jogviszonyokban a gyermek érdeke és jogai fokozott védelemben részesülnek, valamint az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 3. cikkének 1. pontjából, miszerint a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban].

Az ítéltábla szerint az alperes általi hangfelvétel-készítés és annak a szülői felügyelet rendezése iránti perben, bizonyítékként történő felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest (a gyermek érzelmi és erkölcsi veszélyeztetése) nem okozott aránytalan sérelmet a felperesek számára.

A II. rendű felperes hangja nem egy, az I. rendű felperessel folytatott, az I. rendű felperes és az alperes gyermekét semmilyen módon nem érintő, vele kapcsolatba nem hozható „magánbeszélgetés” során, hanem a gyermek és az I. rendű felperes közötti kapcsolattartási alkalom megbeszélése során hallható, továbbá azt a teljes, az I. rendű felperes és a gyermek közötti telefonbeszélgetésből nem lehet kiragadni, illetőleg a hangfelvétel-készítés és felhasználás kapcsán attól a fentebb már hivatkozott tényről sem lehet elvonatkoztatni, hogy azt a telefonbeszélgetésről készített hangfelvételt, amelyen a felperesek és a gyermek hangja hallható, az alperes szülői felügyelet rendezése iránti perben csatolta be.

Az ítéltábla azt az I. rendű felperes állítást, miszerint a hangfelvétel-készítés és annak perbeli felhasználása óta a gyermek teljesen elhidegült tőle, s lényegében „megtagadta” őt, bizonyítottság hiányában nem tartotta a hangfelvétel-készítésre és annak felhasználására visszavezethetőnek, ahogy azt sem, hogy a II. rendű felperes és a gyermek közötti kapcsolat szintén a hangfelvétel-készítésre és perbeli felhasználásra visszavezethetően szakadt meg, s emiatt a II. rendű felperes gyermeke sem tud találkozni az I. rendű felperes és az alperes gyermekével. Ezt a felperesek semmivel sem bizonyították.

Az ítéltábla rögzíti, hogy a gyermek és a különélő szülő közötti kapcsolat megromlása egy folyamat eredményeként, leginkább a szülők közötti konfliktuózus viszonyra visszavezethetően következett be, amelyből nem lehet kiragadni az alperesi hangfelvétel-készítést és annak perbeli felhasználását.

Az ítéltábla álláspontja szerint a perbeli tényállás két alapjog, továbbá egy alapjog és egy alkotmányos érték, illetőleg egy alapjog, valamint egy alkotmányos és gyermekjogi kötelezettség kollíziójaként is értelmezhető.

A perbeli esetben a felpereseknek a hangfelvételük védelméhez fűződő személyiségi joga, tágabb, alapjogi dimenzióban információs önrendelkezési joga, azon belül Magyarország Alaptörvénye VI. cikkének (1) és (3) bekezdéseiben rögzített kapcsolattartáshoz és személyes adatai védelméhez való joga konkurált az alperes Magyarország Alaptörvénye XVI. cikkének (1) bekezdése szerinti szülői felügyeleti és nevelési jogával (és kötelezettségével), amelyet a szülő(k)nek a Ptk. 4:147. §-ának (1) bekezdése értelmében a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődése érdekében kell gyakorolnia, továbbá konkurált a tisztességes eljáráshoz való jog részeként felfogható „bizonyításhoz való joggal” és a polgári igazságszolgáltatásba vetett közbizalom megőrzésével, megerősítésével mint alkotmányos értékkel, illetőleg a gyermek legfőbb/legjobb érdekét szolgáló döntés meghozatalának a bíróságokra háruló alkotmányos [lásd Magyarország Alaptörvénye XVI. cikkének (1) bekezdését] és gyermekjogi [lásd a Gyermekjogi Egyezmény 3. cikkének 1. pontját] kötelezettségével.

Az ítéltábla a szükségességi-arányossági tesztet elvégezve {3/2015. (II. 2.) AB határozat [21.] bekezdése}; 30/2015. (X. 15.) AB határozat [54.] bekezdése} arra a meggyőződésre

jutott, hogy a perbeli esetben a felpereseknek a hangfelvételük védelméhez fűződő személyiségi jogával szemben szemben kellő súlyú indok az alperest mint szülőt megillető szülői felügyeleti és nevelési jognak a védelme, valamint a polgári igazságszolgáltatásba vetett közbizalom megőrzése és a gyermek legjobb/legfőbb érdekét szolgáló döntés meghozatalának a kötelezettsége, ezek kellőképpen igazolják a felperesek perbe vitt személyiségi jogának a korlátozását.

Hangsúlyozandóan az igazságügyi pszichológus szakértői véleményben írt azon megállapításra tekintettel, miszerint „mindkét szülő tett a gyermek előtt a másik szülőre megjegyzést, próbálta befolyásolni őt a másik szülő ellen, azonban ez a különválás idején történt, a gyermek ezeket a szituációkat pontosan nem tudta felidézni. A gyermek nyilatkozata szerint a szakértői vizsgálat időszakában a gyermek előtt egyik szülő sem tett megjegyzéseket a másik szülőre” (a Győri Járásbíróság által beszerzett, P.22.163.2015/29. számú igazságügyi pszichológus szakértői vélemény 20. o.), az alperes okszerűen hivatkozott arra, hogy állításai (a gyermek szülőtársa általi, ellene irányuló befolyásolása, rá sértő megjegyzések tétele, a gyermek apával való telefonbeszélgetései utáni zaklatottá válása) alátámasztásának az igazolására nem maradt más lehetősége, csak az, hogy ezekről a telefonbeszélgetésekről hangfelvételt készítsen, és azt a szülői felügyelet rendezése iránti perben felhasználja.

Az ítéletábra álláspontja szerint ez a helyzet felfogható egyfajta polgári jogi értelemben vett jogos védelmi helyzetnek is, amely közvetlenül fenyegető vagy már bekövetkezett jogsértés esetén nem biztosít alanyi jogot a jogsértő személyiségi jogainak a megsértésére, hanem csak szankció nélkül hagyja azt. {vö. az Alkotmánybíróság 3312/2017. (XI. 30.) AB határozatának [73.] bekezdésében írtakkal}

A perbeli tényállás mellett az elsőfokú bírósággal egyezően az ítéletábra sem látott lehetőséget a felperesek által kért személyiségvédelmi szankciók alkalmazására.

Mindezekre tekintettel a törvényszék érdemben helyesen döntött akkor, amikor a felperesek keresetét elutasította, ezért ítéletét az 1952-es Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - a tényállás és az indoklás fentiek szerinti pontosítása, módosítása és kiegészítése mellett - helybenhagyta azzal, hogy az I. rendű felperest terhelő kereseti illeték összegét az 1952-es Pp. 253. §-ának (3) bekezdése értelmében 36 000 Ft-ról 60 000 Ft-ra felemelte.

A felperesek felróhatóságtól független személyiségvédelmi szankciók alkalmazása, továbbá az I. rendű felperes előbb 500 000 Ft, majd 13.P.21.028/2018/6. szám alatt 1 000 000 Ft-ra felemelt, a II. rendű felperes pedig 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezés iránt terjesztett elő keresetet az alperes ellen.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-ának (1) bekezdése alapján polgári peres eljárásban az illeték alapja - ha törvény másként nem rendelkezik - az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke.

Ha a fél egy perben érvényesít sérelemdíj iránti és a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésében írt felróhatóságtól független szankciók bármelyikének (vagy mindegyikének) az alkalmazása iránti igényt, úgy a perérték és az eljárási illetékalap tekintetében ezek az igények egységes keresetnek minősülnek (lásd a Legfelsőbb Bíróság EBH1999.94. szám alatt és BH2001.367. szám alatt közzétett eseti döntéseit), és az egyes kereseti kérelmek tárgyában számított perérték és illetékalap 1952-es Pp. 25. §-ának (3) bekezdése, illetőleg

az Itv. 40. §-ának (1) bekezdése szerinti összeszámítására nincs lehetőség. Ilyen esetekben, ha az érvényesített sérelemdíj iránti igény tőkeösszege meghaladja a meg nem határozható perértéknél irányadó illetékalapot, úgy kizárólag ez a tőkeösszeg lesz a pertárgy értéke, egyben az illeték alapja is, és ahhoz nem számítható hozzá az objektív szankciók iránti igényekre irányadó illetékalap. Ha az érvényesített sérelemdíj iránti igény tőkeösszege kisebb, mint a meg nem határozható perértéknél irányadó illetékalap, úgy kizárólag utóbbi, tehát a meg nem határozható perértéknél irányadó illetékalap lesz a pertárgy értéke, egyben az illeték alapja is, és ahhoz nem számítható hozzá a sérelemdíj iránti igényre irányadó illetékalap.

Mindezek alapján - figyelemmel az Itv. 39. §-ának (1) bekezdésére és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontjára - az I. rendű felperes oldalán felmerült kereseti illeték összege $1\,000\,000\text{ Ft} \times 0,06 = 60\,000\text{ Ft}$, míg a II. rendű felperes oldalán felmerült kereseti illeték összege - az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja és 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében - $36\,000\text{ Ft}$.

Másodfokú perköltséggént az alperest képviselő ügyvéd munkadíja, valamint a fellebbezési illeték merült fel.

Az ítélet tábla az alperest képviselő ügyvéd munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a 13.P.20.133/2017/A/2. szám alatt csatolt megbízási szerződés alapulvételével $2 \times 10\,000\text{ Ft}$ -ban határozta meg (e körben figyelemmel volt arra is, hogy alperes egy beadványban készítette el és terjesztette elő a fellebbezési ellenkérelmét, de abban kitért mindkét felperes fellebbezésére), és annak megfizetésére az 1952-es Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján - személyenként $10\,000\text{ Ft}$ összegben - az eredménytelenül fellebbező felpereseket kötelezte.

Az ítélet tábla a fellebbezési illeték összegét az I. rendű felperes vonatkozásában az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése alapján $1\,000\,000 \times 0,08 = 80\,000\text{ Ft}$ -ban, a II. rendű felperes vonatkozásában pedig az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése értelmében $600\,000 \times 0,08 = 48\,000\text{ Ft}$ -ban állapította meg, és azok állam javára történő megfizetésére az 1952-es Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-ának (1) és (3) bekezdései szerint az eredménytelenül fellebbező felpereseket kötelezte.

A teljesítési határidő az 1952-es Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

, 2019. április 2.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró, Dr. Pribula László s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

